

informator

bezpłatny informator Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie
ukazuje się od 2015 roku

INFORMACJE • KOMUNIKATY • WIADOMOŚCI

Szanowni Państwo!

Każdego lata samorząd dba, aby dzieci spędzające w mieście wakacje – lub ich sporą część – miały co robić. Chyba żadne miejsce w Częstochowie nie kojarzy się z latem tak mocno, jak Park Lisiniec. Jeśli gdzieś w pobliżu szukać „plażowego” klimatu, to właśnie tam. Dzięki możliwościom tego miejsca Częstochowa znowu bierze udział w programie bezpłatnej edukacji żeglarskiej PGE Polsailing Optimist. Każdy może spróbować swoich sił w żeglowaniu. Czuwający nad tym programem Częstochowski Okręgowy Związek Żeglarski i UKS MORKA prowadzą też – razem z MOSiR – miejskie zajęcia „pod żaglami”. Są one częścią dofinansowanego przez samorząd, a organizowanego przez stowarzyszenia i kluby sportowe „Lata w Mieście”. To nie tylko zawody, treningi, ale i wycieczki na Jurę czy zajęcia artystyczne. W bardzo pożyteczny dla młodych ludzi sposób twórczość i walkę z uzależnieniami łączą warsztaty aktorskie w Teatrze im. Mickiewicza. Są finansowane przez miasto, a współorganizowane m.in. przez policję. Swoje „miejskie” wakacje mają też dzieci z Ukrainy. O zagospodarowanie im letniego cza-

su zadbało kilkanaście placówek – szkół podstawowych, średnich „branżowych”, a także jedno z liceów.

W lipcu dłużej otwarta jest Pływalnia Letnia MOSiR przy ul. Dekabrystów – do godz. 20. Frekwencja jest bardzo dobra. Powodzeniem cieszy się też położony „po sąsiedzku” Park Wodny. Od początku roku do końca czerwca odwiedziło go ponad 112 tysięcy gości. Pamiętajmy, że jeśli mamy bilet do Parku Wodnego, możemy też korzystać z pływalni na zewnątrz. Z kolei dla tych, którzy przyszli na pływalnię, dostępny jest lokal gastronomiczny w aquaparku. A po wykupieniu osobnego biletu – także strefa saun. Gdyby zatem fala tropikalnych temperatur jeszcze wróciła, jest gdzie szukać wytchnienia. Ogromnym wzięciem cieszą się rowery miejskie. Tylko maj i czerwiec przyniosły 30 tys. wypożyczeń! A sezon trwa. Z kolei pomysłów na przejażdżki dostarcza nasza mobilna aplikacja mapowa „Częstochowa. Brama na Jurę”.

Widać już częściowo, jak kwitną łąki kwietne. Częstochowa – jak wiele miast – współpracuje z fundacjami promującymi ekologiczne walory takich rozwiązań. Dobrze prezentuje się choćby ta na Rynku Wieluńskim. Tysiąc metrów kwadratowych zostało tam obsianych nasionami kilkudziesięciu gatunków roślin i kwiatów. Gdy coraz częściej mówi się o suszy hydrologicznej – zbyt długich okresach bez deszczu – łąki kwietne potrafią czerpać wodę z niższych warstw gleby niż trawniki. Zachowują swoją biologiczną wartość, a „oddając” wodę

atmosferze poprawiają nam mikroklimat. Wchłaniają duże ilości pyłów i dwutlenku węgla, są też domem pożytecznych owadów. Warto więc stopniowo zwiększać liczbę tych łąk – wiemy to i sukcesywnie to robimy. A przy tym tworzymy inne, nowe miejsca zagospodarowane kwiatami czy drzewami – jak przy Starym Rynku.

Ruszają także duże, oczekiwane przez wielu z nas przedsięwzięcia. Takie jak budowa od podstaw komfortowego Miejskiego Przedszkola nr 29 w Gnaszynie. Jego obecna, wysłużona siedziba ma 45 lat. Za blisko 10 mln zł do jesieni przyszłego roku powstanie więc tam nowa. Nie byłoby to możliwe bez zdobycia przez miasto zewnętrznych funduszy, które stanowią połowę wartości tej inwestycji. Druga połowa to nasze miejskie środki. Roboty już trwają – pozostaje tylko kibicować wykonawcy.

W samorządzie więc praca trwa jak zwykle – sezon urlopowy nic tu nie zmienia. Jeśli Państwo akurat teraz jadą na urlopy – niech będą jak najbardziej udane! A jeżeli zostają Państwo w Częstochowie, mam nadzieję, że pomysłów na wolny czas nie zabraknie ani starszym, ani młodszym. Cieszymy się tymi wakacjami, ile się da, tym bardziej, że dwa poprzednie sezony urlopowe przebiegały przecież w warunkach różnych ograniczeń... Teraz jest inaczej. Zatem – dobrego lata!

Krzysztof Motylaszek

Prezydent Częstochowy

Bezpieczne mieszkanie

więcej na stronie 2

Nie dokarmiaj gołębi

więcej na stronie 3

Sprzęt dla szpitala z programu „covidowego”

więcej na stronie 9

Seniorki i seniorzy przywitali się z latem

więcej na stronie 10

ZGM TBS informuje

Bezpieczne mieszkanie

Sezon wakacyjny zachęca do wyjazdów i dalekich podróży. Niestety, właśnie w tym czasie, kiedy nie ma nas w domu, z większym natężeniem uaktywniają się złodzieje mieszkaniowi. Jak nie dać się okraść i po wakacyjnych wozach powrócić do bezpiecznego domu – o tym mówi najnowsza broszura edukacyjna pt. „Twoje bezpieczne mieszkanie” przygotowana przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej „TBS” oraz Komendę Miejską Policji w Częstochowie pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka.

Jak wynika z policyjnych statystyk, włamania do mieszkań stają się codziennością. Tylko w 2017 roku Policja w Polsce odnotowała 65 514 kradzieży z włamaniem, w 2018 – 66 510, w 2019 – 69 253, w 2020 – 72 502, zaś w 2021 – 71 625. Od stycznia 2022 roku w Częstochowie doszło do 74 kradzieży z włamaniem do mieszkań i garaży. Do 19 włamań doszło na terenie powiatu częstochowskiego (dane: KOMENDA GŁÓWNA POLICJI - stan na dzień 15.06.2022). Dane nie napawają optymizmem, dlatego ZGM TBS w Częstochowie wspólnie z KMP w Częstochowie pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka po raz kolejny reaktują akcją pod hasłem „Twoje bezpieczne mieszkanie”.

- *Bezpieczeństwo mieszkańców jest dla nas bardzo ważne. Chciałbym, żeby częstochowianki i częstochowianki czuli się bezpiecznie nie tylko na ulicach miasta, ale również w swoich mieszkaniach, a także wyjeżdżając z nich. Dlatego w czasie wakacji warto zabezpieczyć nasze mieszkania przed ewentualnym włamaniem czy kradzieżą. Może w tym pomóc edukacyjna akcja ZGM i częstochowskiej policji – mówi Krzysztof Matyjaszczyk, prezydent Częstochowy.*

W ramach miejskiej akcji przygotowano spot radiowy, plakat, a także broszurę edukacyjną pt. „Twoje bezpieczne mieszkanie”, która stanowi kompendium wiedzy na temat działań złodziei mieszkaniowych. Zawiera ona zestaw sprawdzonych rad, które mogą okazać się przydatne, gdy planujemy opuścić nasze mieszkanie. Z książeczki dowiemy się między innymi, jak działa złodziej oraz co powinno nas zaniepokoić np. głucho połączenia telefoniczne, szarpnięcie za klamkę drzwi wejściowych, pozostawione na wycieraczkę ulotki reklamowe czy zrzuczone na podwórko pranie.

- *Niestety, pomimo wielu ostrzeżeń, część z nas wciąż lekceważy zasady bezpieczeństwa, licząc na to, że złodziej ominie nasze mieszkanie. Jednak po urlopie możemy zostać naprawdę niemiłe zaskoczeni. Dlatego przed tzw. sezonem warto wziąć sobie do serca nawet najprostsze rady. Być może to właśnie one uchronią nas przed przykrymi konsekwencjami włamań do mieszkań i kradzieży – mówi Paweł Konieczny, dyrektor naczelny, prezes zarządu ZGM TBS w Częstochowie.*

Pamiętajmy, nigdy nie otwierajmy domofonem drzwi wejściowych ani drzwi do mieszkania obcym osobom, zanim nie upewnimy się, że nie stoi za nimi złodziej. Zawsze zamykajmy za sobą drzwi na klucz. Na co dzień - w kwestii bezpieczeństwa - „współpracujemy” również z sąsiadami.

- *Jestem przekonany, że najlepszym zabezpieczeniem domu lub mieszkania jest życzliwy sąsiad. Rozmawiajmy z sąsiadami o bezpieczeństwie w naszym miejscu zamieszkania, ustalajmy wspólnie, jak zachować „sąsiedzka czujność” – mówi Paweł Konieczny.*

Kiedy na dłuższy czas opuszczamy mieszkanie (urlop, pobyt w szpitalu), możemy zostawić sąsiadowi lub innej zaufanej osobie klucze do domu i poprosić o codzienne zapalanie światła w różnych pomieszczeniach, włączenie radia lub telewizji czy wyjmowanie ze skrzynki korespondencji - to wszystko stworzy wrażenie, że w mieszkaniu stale ktoś przebywa. Pamiętajmy o tym, by nie przechowywać w domu znacznych kwot pieniędzy oraz wartościowej biżuterii. Warto także zamontować wizjer i łańcuch, a klucz chować w bezpiecznym miejscu – nigdy pod wycieraczką.

- *Częstochowska policja dba o bezpieczeństwo mieszkańców i ich mienie podczas codziennej służby. W tym roku policjanci ustalili już 32 sprawców włamań z kradzieżą. Apelujemy do mieszkańców o przezorność i prawidłowe zabezpieczenie swojego mienia, szczególnie podczas naszej nieobecności. Prosimy również o reagowanie, gdy tylko zauważymy cokolwiek, co budzi nasz niepokój w okolicach miejsca zamieszkania oraz zwracanie uwagi na to, co dzieje się wokół nas – radzi mł. insp. Dariusz Kiedrzyń – Komendant Miejski Policji w Częstochowie.*

Pamiętajmy o tym, że media społecznościowe też mogą być źródłem informacji dla złodzieja. Dlatego zdjęcia z urlopu zamieszczajmy dopiero po powrocie.

Mieszkańcu!

Niezwłocznie zadzwoń na numer alarmowy 997 lub 112, gdy:

- zauważysz cokolwiek, co wzbudzi twój niepokój w miejscu zamieszkania
- usłyszysz hałasy w mieszkaniu sąsiada, a wiesz o tym, że wyjechał
- widząc zagrożenie – nie narażaj się sam, nie płoń przestępców, nie sprzątaj śladów włamania, tylko natychmiast powiadom policję

ZGM TBS informuje

Nie dokarmiaj gołębi

Mimo apeli administratorów budynków i organizacji działających na rzecz ochrony zwierząt wiele osób przez cały rok dokarmia gołębie. Skutek? Nieestetyczne elewacje budynków, brudne urządzenia zabawowe na placach w pobliżu bloków oraz chodniki. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie po raz kolejny apeluje do lokatorów o niedokarmianie ptaków, szczególnie w okresie letnim.

Kilogramy nieczystości na parapetach, oknach czy chodnikach mocno doskwierają innym mieszkańcom. Niestety, mimo apeli administratorów budynków i organizacji działających na rzecz ochrony zwierząt, wielu lokatorów wciąż dokarmia gołębie. Nie ma jednolitych przepisów regulujących kwestie związane z uciążliwością powodowaną przez dokarmianie dzikich gołębi w mieście. Straż Miejska może jedynie pouczać osoby dopuszczające się takich zachowań oraz informować o ich negatywnych skutkach zarówno dla ptaków, jak i zdrowia ludzi. W efekcie wciąż mamy do czynienia z zabrudzonymi

mi chodnikami, śmietnikami czy elewacjami bloków. Do Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie niemal każdego miesiąca wpływają listy od lokatorów z prośbą o interwencję. Stąd kolejny apel Spółki skierowany do mieszkańców o niedokarmianie ptaków.

Pamiętajmy, całoroczne dokarmianie gołębi przynosi im więcej strat niż korzyści. Żadna organizacja działająca na rzecz ochrony zwierząt nie popiera takiej formy ich wsparcia. Dokarmiając ptaki przez cały rok ingerujemy w prawo naturalnej selekcji, tłumiąc w ten sposób instynkty zwierząt do przetrwania bez naszej pomocy. Dodatkowo rozsypywanie pokarmu na trawnikach, chodnikach i przy budynkach negatywnie wpływa na estetykę miasta, sprzyja rozprzestrzenianiu się chorób, i stwarza dogodne warunki egzystowania szczurów oraz zadomowienia gołębi na parapetach i balkonach. W rezultacie zniszczeniu ulegają elewacje bloków, a koszty ich naprawy ponoszą sami mieszkańcy. Pamiętajmy o tym!

Lokatorze!

Masz gołębie serce?
Chcesz im naprawdę pomóc?

Nie dokarmiaj!

Pamiętaj, całoroczne dokarmianie ptaków przynosi im więcej strat niż korzyści.
Żadna organizacja działająca na rzecz ochrony zwierząt nie popiera całorocznego dokarmiania ptaków.
Dokarmiając ptaki przez cały rok ingerujemy w prawo naturalnej selekcji.
Rozsypywanie pokarmu na trawnikach, chodnikach i przy budynkach negatywnie wpływa na estetykę miasta, sprzyja rozprzestrzenianiu chorób, stwarza dogodne warunki egzystowania szczurów i zadomowienia się gołębi na parapetach i balkonach, powodując niszczenie elewacji bloków.

Czym żyje miasto

Konferencyjne życie miast

W Katowicach odbyło się Światowe Forum Miejskie (WUF). Reprezentujący Częstochowę prezydent Krzysztof Matyjaszczyk wziął udział w debacie poświęconej Krajowej Polityce Miejskiej oraz w Zgromadzeniu Ogólnym Związku Miast Polskich, które znalazły się w programie wydarzenia.

11. Światowe Forum Miejskie (World Urban Forum) to wydarzenie, które po raz pierwszy odbyło się w tej części Europy i gromadzi przedstawicieli miast, świata nauki i biznesu oraz organizacji pozarządowych, zainteresowanych tematami miejskimi i zaangażowanych w kreowanie rozwoju miast.

Przez pięć dni trwania Forum - od 26 do 30 czerwca - można było uczestniczyć nie tylko w licznych wydarzeniach głównego programu, ale także spotkać się we wspólnej przestrzeni, którą przygotowały organizacje samorządowe - Związek Miast

Polskich, Unia Metropolii Polskich oraz Związek Miast Ukrainy. Samorządowcy poruszali takie tematy, jak planowanie przestrzenne, transport lokalny, środowisko miejskie czy finansowanie rozwoju. Uczestnicy WUF mogą skorzystać z bogatego programu wypełnionego ciekawymi seminariami, wystąpieniami, briefingami i dyskusjami.

Częstochowa była aktywna 28 czerwca, kiedy członkowie ZMP spotkali się z przedstawicielami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz innych resortów. Ważnym punktem tego dnia była ceremonia poświęcona Planowi Działań dla Miast - tzw. WUF legacy (polskiemu dorobkowi WUF11). Nastąpiło podpisanie się miast pod Planem Działań dla Miast (PDM) i zostały wręczone miastom certyfikaty PDM - Modelowa lokalność.

Program „Plan Działań dla Miast” to instrument wdrożeniowy przewidziany w powstającej obecnie nowej Krajowej Polityce Miejskiej 2030. Ideą tego programu jest pomoc miastom w odpowiedzialnym i zrównoważonym rozwoju. Przewiduje on indywidualne wsparcie doradcze dla miast, które chcą realizować projekty dotyczące zrównoważonego rozwoju. Wypracowane zostaną też ogólne wskazówki dla mieszkańców dotyczące sposobów aktywnego udziału w rozwoju miasta, na przykład współzarządzania nim czy wpływania na jego przestrzeń.

Opracowany wspólnie z miastami „Plan Działań dla Miast” jest polską odpowiedzią na wyzwania związane z realizacją celów zrównoważonego rozwoju stawianych przez Agendę 2030.

Część zdjęć pochodzi z profilu MFiPR

Czym żyje miasto

Finał rozbudowy miejskiego przedszkola przy Okulickiego

Zakończyła się rozbudowa i przebudowa Miejskiego Przedszkola nr 38 przy ul. Okulickiego. Kosztowała 3 mln zł - z dofinansowaniem ze środków europejskich. Obecnie miasto realizuje w 9 placówkach oświatowych inwestycje termomodernizacyjne za kwotę 32,5 mln zł.

Inwestycja objęła m.in. przebudowę istniejącego budynku, w tym rozbiórkę części ścian i powiększenie otworów wraz z wykonaniem nadproży na łączeniu nowej i starej części przedszkola, a także rozbiórkę wejścia głównego. Powstały dwie kondygnacje (bez piwnic) w miejscu wejścia głównego. W rozbudowanej części budynku wykonano szyb windy z windą wewnętrzną dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach inwestycji została przeprowadzona termomodernizacja całego budynku po rozbudowie wraz z wymianą części stolarki okiennej i drzwiowej oraz remont wentylacji mechanicznej w kuchni z zapleczem.

Dzięki rozbudowie w MP 38 utworzone będą 3 nowe grupy przedszkolne, poszerzona zostanie też oferta edukacyjna. To ważne w dzielnicy, w której powstaje obecnie najwięcej nowych bloków mieszkalnych.

Koszt całości inwestycji wyniósł 3 mln zł z dofinansowaniem unijnym (w

ramach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego) w kwocie 1 mln 748 tys. zł.

MP 38 po rozbudowie odwiedził prezydent miasta Krzysztof Matyjaszczyk m.in. z przedstawicielami Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Miasta Częstochowy.

W mieście realizowanych jest obecnie aż **9 miejskich inwestycji termomodernizacyjnych** w placówkach oświatowych, z łączną wartością kontraktów **blisko 32,5 mln zł** – z dofinansowaniem zewnętrznym, w tym unijnym oraz programów administracji rządowej. Prace trwają obecnie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3,

Miejskim Przedszkolu nr 9, Szkołach Podstawowych nr 22, 36 i 42, II Liceum Ogólnokształcące im. Traugutta, VIII Samorządowym Liceum Ogólnokształcącym, IX LO im. Norwida oraz Technicznych Zakładach Naukowych.

Na podstawie informacji z Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych UM
Fot. Łukasz Kolewiński

Czym żyje miasto

Na Rynku Wieluńskim zakwitła łąka

Łąka kwietna o powierzchni 1 tys. m² została założona na Rynku Wieluńskim w ramach programu „Almette chroni łąki” dzięki współpracy miasta z Fundacją „Łąka”.

Tysiąc metrów kwadratowych na Rynku Wieluńskim zostało obsianych nasionami kilkudziesięciu gatunków roślin i kwiatów, czego efekty możemy teraz oglądać.

Obecnie, gdy dotkliwie odczuwamy zjawisko suszy hydrologicznej, łąki kwietne pozostają ciągle zielone, podczas gdy trawniki stają się żółte, tracąc całą swoją wartość biologiczną. Dzieje się tak, ponieważ rośliny łąkowe, dzięki złożonemu systemowi korzeniowemu, mają zdolność pobierania wody z głębszych warstw gleby, a zretencjonowaną

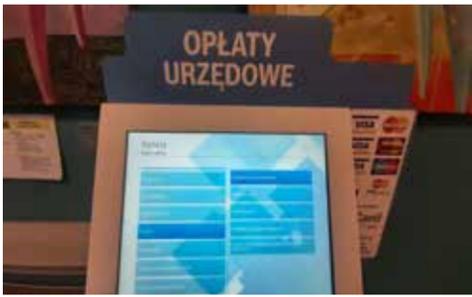
powoli uwalniają do atmosfery poprawiając mikroklimat w mieście. Dodatkowo różnorodna budowa oraz struktura liści i łodyg działa niczym filtr zatrzymując różnej wielkości cząstki na powierzchni roślin, a tym samym oczyszczając powietrze z zanieczyszczeń pyłowych. 1m² łąki kwietnej jest w stanie pochłonąć tyle dwutlenku węgla i pyłów zawieszonych co jedno pięcioletnie drzewo. Nie bez znaczenia pozostaje też fakt, że łąka może być schronieniem nawet dla 300 gatunków zwierząt: małych ssaków, gadów, płazów, owadów, oraz zapylaczy, w tym pszczoł, które zbierając pyłek pełnią pozytywną rolę w ekosystemie.

Zdjęcia: Centrum Usług Komunalnych

Czym żyje miasto

Nowe opłatomaty

Od 1 lipca br. w budynkach Urzędu Miasta przy ul. Śląskiej i Waszyngtona funkcjonują nowe opłatomaty, w których można dokonywać opłat administracyjnych przelewem lub kartą - bez prowizji. Kartą można płacić także poprzez terminale płatnicze na stanowiskach obsługi interesantów.

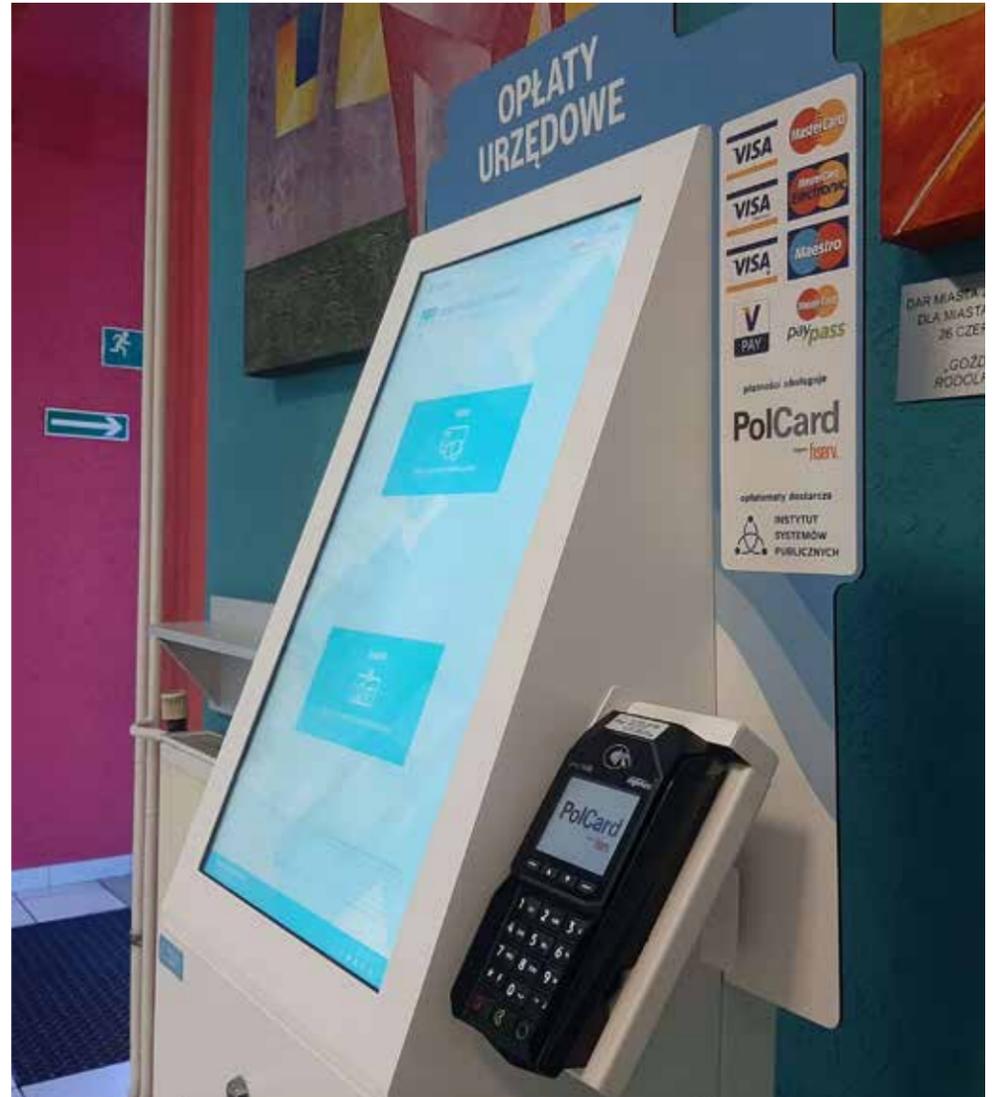
Przypomnijmy, że od 1 lipca działa nowa umowa na obsługę bankową między Bankiem Handlowym w Warszawie a Urzędem Miasta Częstochowy (jej zapisy będą obowiązywały do końca 2023 roku). Obecnie w Urzędzie Miasta nie ma już możliwo-

ści zapłaty należności gotówką.

Wpłat gotówkowych za urzędowe czynności administracyjne, bez dodatkowych opłat, można dokonywać na poczcie (we wszystkich placówkach pocztowych wskazanych na stronie internetowej Poczty Polskiej).

Bezgotówkowe płatności przelewem bankowym lub kartą płatniczą są możliwe we wspomnianych nowych opłatomatach zlokalizowanych w budynkach UM przy ul. Śląskiej 11/13 i Waszyngtona 5. Z płatności kartą można skorzystać także poprzez terminale płatnicze na wyposażonych w nie stanowiskach obsługi interesantów.

W załączeniu instrukcja obsługi samoobsługowego terminala płatniczego z uwagą, że opłatomaty zainstalowane w Urzędzie Miasta nie mają funkcji płatności gotówką (która jest wskazana w instrukcji jako możliwa opcja).

Fundacja Chrześcijańska „Adullam”

Różnorodność bogactwem Partnerstwa

Po raz siódmy na Starym Mieście odbędzie się piknik sąsiedzki „Przystanek Warta”. Impreza o charakterze integracyjnym, po raz kolejny będzie podkreślała walory najstarszej dzielnicy Częstochowy. Tym razem hasło przewodnie „Różnorodność bogactwem Partnerstwa” pokazuje siłę jaka tkwi w zbiorowym działaniu dla wsparcia jednego celu – podkreślenia walorów Starego Miasta i jego kulturowej historii.

W tym roku piknik odbędzie się 26 sierpnia na terenie zielonym przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych przy ulicy Targowej 29, start o godzinie 16.00. Od samego początku pomysł na organizowanie pikniku o charakterze edukacyjnym powstaje na spotkaniu Partnerstwa na Rzecz Aktywności Lokalnej „Stare Miasto – Nowe Życie”. „Na każdym spotkaniu omawiamy wnikliwie nasze akcje. Przyglądamy się tematowi czy nastrojom, które wybrzmiewają w społeczności lokalnej Starego Miasta. To jest w zasadzie konieczne, bo wszyscy działamy z potrzeby i energii serca. W tym roku wydarzenia wojenne na Ukrainie, napięta sytuacja społeczna i ekonomiczna pokazały

nam kierunek pikniku. Spojrzeliśmy na wszystkie podmioty, które go tworzą, o tak różnym profilu działania i znajdujące wspólny dialog i chęć realizacji działań” – podkreśla Elżbieta Ferenc, prezes Fundacji Chrześcijańskiej „Adullam”.

Wiele z działań jest nastawionych na uwypuklanie architektonicznych walorów dzielnicy, przypominają o tragicznej historii mieszkańców wpisanej w tereny getta, mobilizują i wspierają mieszkańców do aktywności społecznej. Tutaj przykładem są spacer z dr Juliuszem Sętowskim, które gromadzą wielu chętnych, a bogactwo opowieści o Starym Mieście okazuje się niewyczerpane. Partnerstwo „Stare Miasto – Nowe Życie” to także kierowanie działań do najmłodszych, czego przykładem jest akcja „Czytanie w bramie”. W tym roku bohaterem „Czytania w bramie” jest Michał. Autorka Elżbieta Zubrzycka w książce „Sekrety Michała. Czasem pozory mylą” pokazuje jak łatwo dotknąć wrażliwości młodego człowieka i źle go ocenić.

Piknik sąsiedzki „Przystanek Warta” to przestrzeń, gdzie mogą zaprezentować się członkowie Partnerstwa i pokazywać siłę wspólnych działań.

„Przy organizacji pikniku przede wszystkim myślimy o mieszkańcach tej wyjątkowej dzielnicy, aby ich wesprzeć i pokazać im, jak dla wielu osób to miejsce jest wyjątkowe. W namiotach prezentują się podmioty, które działają na rzecz odczarowania wizerunku dzielnicy. Pokazujemy w ten sposób, że siła tkwi w różnorodności” - dodaje Elżbieta Ferenc.

W planie tegorocznego pikniku będą występy muzyczne, m.in. pochodzącej z Ukrainy Ludmiły Kostereckiej, która przeprowadzi nas przez znane motywy muzyczne z odpowiednim temperamentem i wycuciem. W namiotach będzie można dowiedzieć się więcej o komunikacji bez przemocy, wziąć udział w quizach, warsztatach plastycznych dla dzieci i dla dorosłych. Scenę oprócz występów muzycznych, wypełni też część artystyczna nawiązująca do komunikacji, dialogu opartego na równości i wsparciu wobec drugiego człowieka.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Prezydent Miasta Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk, oraz Związek Przedsiębiorców i Pracodawców – Częstochowa.

Anna Klim

Kronika policyjna

Pijany kierowca tira zatrzymany dzięki reakcji świadka

Policjanci z częstochowskiej drogówki zatrzymali 62-letniego obywatela Litwy, który kierował zespołem pojazdów w stanie nietrzeźwości. Badanie wykazało prawie 2,5 promila alkoholu w organizmie. Na wniosek prokuratora, decyzją sądu usłyszał wyrok pozbawienia wolności w zawieszeniu, musi też zapłacić wysoką grzywnę i przez 4 lata nie może prowadzić żadnych pojazdów mechanicznych. Dziękujemy świadkowi za przekazaną informację.

Dyżurny miasta otrzymał zgłoszenie, z którego wynikało, że kierujący zespołem pojazdów jadąc od Pyrzowic w kierunku Łodzi nie utrzymuje prawidłowego toru jazdy. Policjanci z częstochowskiego ruchu drogowego zatrzymali wskazany w zgłoszeniu pojazd do kontroli na autostradzie A1 na wysokości Mykanowa. Za kierownicą siedział 62-letni obywatel Litwy. Był kompletnie pijany – badanie wykazało, że miał prawie 2,5 promila alkoholu w organizmie. Jego zmiennik, który z nim podróżował i miał wtedy przerwę również był pijany, dlatego ciągnik siodłowy z naczepą musiał zostać odholowany na koszt właści-

ciela.

Na wniosek prokuratora, 62-latek został doprowadzony do sądu w trybie przyspieszonym. Sąd zdecydował, że przez najbliższe 4 lata mężczyzna nie będzie mógł kierować żadnymi pojazdami mechanicznymi, musi też wpłacić świadczenie w wysokości 5 tysięcy złotych, pokryć koszty postępowania sądowego i wpłacić grzywnę w wysokości 2 tysięcy złotych.

Dziękujemy świadkowi za zdecydowaną reakcję i powiadomienie Policji. Dzięki temu realne zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym zostało wyeliminowane, a nieodpowiedzialny kierowca odpowie teraz za swoje czyny. Taka postawa jest godna naśladowania i pokazuje, że hasło kampanii „Nie reagujesz akceptujesz” jest wciąż aktualne i w wielu sytuacjach może zapobiec tragedii.

Apelujemy do mieszkańców, by reagowali widząc, jak nietrzeźwy wsiada za kierownicę. Nie bójmy się też zadzwonić na policję, jeśli zachowanie innego kierowcy na drodze wzbudzi nasze przypuszczenia, że może znajdować się w stanie nietrzeźwości.

Kierowco!

Wsiadając za kierownicę pod wpływem alkoholu, możesz wyrządzić krzywdę sobie i innym uczestnikom ruchu drogowego. Alkohol prowadzi do:

- zmniejszenia szybkości reakcji;
- ograniczenia pola widzenia;
- błędnej oceny odległości i szybkości;
- błędnej oceny własnych możliwości i znacznego obniżenia samokontroli oraz koncentracji;
- rozproszenia uwagi oraz senności.

Kierowco, bądź świadomy konsekwencji prawnych:

- Prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości zagrożone jest karą pozbawienia wolności do 2 lat.
- W sytuacji, gdy nietrzeźwy kierowca spowoduje wypadek, którego skutkiem jest śmierć lub ciężki uszczerbek na zdrowiu, sąd może wymierzyć mu karę nawet 12 lat więzienia.
- Ponadto sąd może orzec co najmniej 3-letni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych.
- Osoba kierująca pojazdem w stanie nietrzeźwości musi się liczyć również z dolegliwymi konsekwencjami finansowymi. Sąd obligatoryjnie nakłada na takiego kierowcę świadczenie pieniężne w wysokości od 5000 do 60000 złotych.

Jednak największą ceną lekkomyślnego zachowania może być spowodowanie wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym, z którego konsekwencjami pozostaniemy do końca życia.

Kronika policyjna

Świadek uratował dziecko przed utonięciem. Apelujemy do opiekunów o rozsądek

Policjanci z Komisariatu w Koniecpolu prowadzą postępowanie w sprawie podtopienia 7-latka. Dzięki szybkiej reakcji świadka tonący kilkuletek w porę został wyciągnięty z wody. Matce, która opiekowała się dzieckiem w stanie nietrzeźwości grozi do 5 lat pozbawienia wolności. Przypominamy - opiekujesz się dziećmi? Nie pij!

Do zdarzenia doszło nad jednym z niestrzeżonych zbiorników wodnych w Koniecpolu. Jak ustalili policjanci, w wodzie przebywało kilka osób, w tym niepełnoletnie dzieci. W pewnym momencie kobieta wypoczywająca nieopodal zbiornika wodnego zauważyła, że jedno z dzieci - kilkuletni chłopczyk zaczyna się topić, a w pobliżu nie widziała jego opiekunów. Bez wahania ruszyła do wody. Wyciągnęła ze zbiornika 7-letniego chłopca i udzieliła mu pomocy. Po chwili do chłopca podbiegła jego matka – 43-letnia obywatelka Ukrainy. W chwili zdarzenia kobieta siedziała na pobliskiej plaży, lecz nie zauważyła niebezpieczeństwa. Wstępne badanie wykazało, że była pijana. W organizmie miała prawie promil alkoholu. Dziecko zostało przewiezione do szpitala na badania. Dzięki szybkiej i zdecydowanej reakcji świadka dziecko nie odniosło żadnych obrażeń i nie doszło do tragedii.

Uwaga!

Wypadki w wodzie mogą mieć rozmaity charakter. Może dojść do utonięcia, podtopienia oraz utonięcia wtórnego czy suchego. Dwa ostatnie to zdarzenia o różnym mechanizmie, różniące się czasem wystąpienia objawów. W obu przypadkach początkowo nic nie zwiastuje możliwości wystąpienia powikłań, dlatego należy bacznie obserwować osobę, która doświadczyła nieszczęśliwego wypadku w wodzie. Najważniejsze są pierwsze 72 godziny. To właśnie w tym czasie mogą wystąpić objawy wskazujące na to, że w organizmie dzieje się coś złego.

Apelujemy!

Utonięcie to trzecia pod względem policyjnych statystyk przyczyna śmierci dzieci i młodzieży do 18 roku życia. Spędzając czas wolny nad wodą i opiekując się dziećmi należy skupić swoją uwagę na niepełnoletnich dzieciach, które nie zdają sobie sprawy z potencjalnych zagrożeń. Nie wolno spożywać alkoholu ani innych środków działających podobnie, ponieważ te powodują zmniejszenie uwagi poświęcanej dzieciom, które w tym czasie beztrudnie bawią się w wodzie.

W ramach kampanii „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą” częstochowska policja zorganizowała akcję „Misie i dzieci toną po cichu”, by przestrzegać mieszkańców miasta i powiatu przed brawurą i nieodpowiedzialnym zachowaniem w miejscach wodnych rekreacji.

Zachęcamy do korzystania z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB). Wykorzystując to narzędzie możesz wirtualnie powiadomić służby o występowaniu dzikich kąpielisk, miejscach niebezpiecznych na terenach wodnych, czy miejscach niebezpiecznych na wodach.

Politechnika Częstochowska

Certyfikaty SIEMENS dla studentów Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Informatyki jest Certyfikowanym Partnerem Edukacyjnym w zakresie obsługi i programowania obrabiarek sterowanych numerycznie z układem sterowania SIEMENS Sinumerik. W dniu 30 czerwca studenci zakresu kształcenia Automatyk Procesów Wytwarzania i Robotyka na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn otrzymali certyfikaty potwierdzające ich umiejętności z zakresu programowania i obsługi obrabiarek sterowanych numerycznie z systemem sterowania Sinumerik.

Podczas roku nauki wykorzystując bazę dydaktyczną Katedry Technologii i Automatyki studenci zdobywali praktyczne umiejętności w zakresie programowania i obsługi tokarki sterowanej numerycznie DMG-MORI CLX350 V4, oraz frezarki DMG-MORI CMX 50U, obydwie maszyny wyposażone są w sterowanie Sinumerik 840D sl firmy SIEMENS. Laboratorium Programowania Maszyn Sterowanych Numerycznie wyposażone jest w tożsame oprogramowanie Sinumerik Operate podczas zajęć każdy student miał możliwość przygotowania technologii i realizacji swojego projektu obróbki na maszynie sterowanej numerycznie. Studenci także aktywnie uczestniczyli w pracach

Studenckiego Koła Naukowego Programowania Obrabiarek Sterowanych Numerycznie.

Certyfikaty to tylko podsumowanie sukcesów pracy Naszych Studentów. Zdobyta wiedza i umiejętności zostaną z nimi na zawsze, stanowiąc duży argument na rynku pracy. Nad procesem kształcenia studentów i ich certyfikacji czuwali pracownicy KTA, certyfikowani trenerzy SIEMENS: dr inż. Rafał Gołębski, dr hab. inż. Piotr Boral.

Politechnika Częstochowska

Przełomowe rozwiązanie

Naukowcy z Politechniki Częstochowskiej wynaleźli przełomowe dla ekologii i przemysłu rozwiązanie:

- lekkie kruszywo kompozytowe CLA
- ultralekkie kruszywo ultrakompozytowe UCLA

Autorzy wynalazku to pracownicy Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Politechniki Częstochowskiej: mgr inż. Piotr Górak, dr hab. inż. Przemysław Postawa, prof. PCz inż. Jarosław Krest. Kruszywa kompozytowe oraz ultra kruszywa

kompozytowe to innowacyjne materiały, które mogą zastąpić część kruszyw naturalnych stosowanych w budownictwie, a ich szczególną zaletą jest to że powstają z materiałów odpadowych dla których nie ma zastosowania lub jest mocno ograniczone. Kruszywa powstają z dwóch głównych odpadów: popiołów z procesów spalania paliw kopalnych oraz odpadów z pokonsumpcyjnych tworzyw sztucznych. W specjalnym procesie termicznym następuje połączenie tych dwóch substratów i uformowanie kruszywa, które może zostać wyko-

rzystane do wytwarzania wylewek cementowych, betonów konstrukcyjnych, prefabrykatów betonowych i innych aplikacjach nie tylko z przeznaczeniem budowlanym.

Projekt finansowany jest w ramach programu „Inkubator Innowacyjności 4.0”.

Centrum Transferu Technologii Politechniki Częstochowskiej oraz twórcy rozwiązania zapraszają potencjalnych inwestorów chcących wdrażać technologię lub ją komercjalizować do kontaktu i współpracy. Kontakt: <https://ctt.pcz.pl/o-centrum>

Politechnika Częstochowska

Częstochowski Uniwersytet Młodego Odkrywcy

W czerwcu odbyło się Uroczyste Zakończenie 7-ej edycji Częstochowskiego Uniwersytetu Młodego Odkrywcy. Projekt cieszy się dużym zainteresowaniem, jego celem jest zainteresowanie uczniów naukami technicznymi.

W ramach Uniwersytetu prowadzone są zajęcia:

- Matematyka na wesoło czyli gry i zabawy logiczne,
- Drukowanie 3D,
- Sitodruk (nadruk logo UMO na koszulkach),
- Roboty edukacyjne,
- Pokaz łazika marsjańskiego,
- Roboty mobilne i manipulatory – nauka programowania robotów przez zabawę,
- Warsztaty Design Thinking (nauka kreatywnego myślenia),
- Zastosowanie kamery termowizyjnej do pomiaru temperatury,
- Mechanika dla najmłodszych,
- Czym zajmuje się inżynieria biomedyczna?
- Podróż do wnętrza komputera,
- Podstawy programowania gier w oparciu o silnik Unity3D v5.

21 czerwca 2022 roku dyplomy ukończenia CzUMO otrzymało 184 uczestników. W uroczystości wzięli udział: Piotr Grzybowski – Zastępca Prezydenta Miasta Częstochowy, Anna Tymoshenko – Kierownik Centrum Obsługi

Inwestora w Urzędzie Miasta Częstochowy, Prof. Norbert Sczygiol – Rektor Politechniki Częstochowskiej, dr Arkadiusz Kociszewski - Kanclerz Politechniki Częstochowskiej, Prof. Małgorzata Klimek – Dziekan WIMiI, Dyrektorki Szkół Podstawowych, Kadra Dydaktyczna i Zespół Projektowy CzUMO, Opiekunowie i uczestnicy 7-ej edycji CzUMO oraz zaproszeni goście.

Po części oficjalnej odbył się Piknik Młodego Odkrywcy. Projekt otrzymał dofinansowanie z Invest in Częstochowa za dotację w wysokości 10 tys. zł w ramach programu „Akademicka Częstochowa”.

Bądź eko

Jak zbadać, czy kleszcz jest nosicielem choroby? Analiza molekularna patogenów odkleszczowych

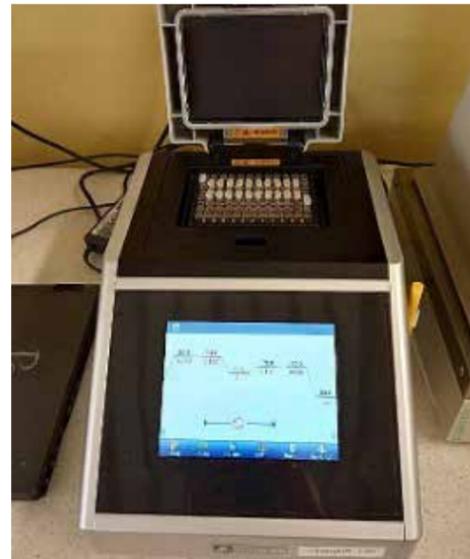
Kleszcze są nosicielami wielu patogennych mikroorganizmów, w tym bakterii m.in. z rodzaju *Borrelia* wywołujących boreliozę, czy *Rickettsia* powodujących szereg chorób. Tak imponujący zakres organizmów patogennych przenoszonych przez te pajęczaki spowodowany jest bardzo szerokim kręgiem żywicieli, na których kleszcz pasożytuje i wraz z krwią może pobierać patogeny od zróżnicowanych rezerwuarów. W Polsce takim wektorem pomostowym dla drobnoustrojów jest najczęściej kleszcz pospolity - *Ixodes ricinus*.

Wiemy już jak niebezpieczne może być ukłucie przez kleszcza, warto również dowiedzieć się na czym polega diagnostyka molekularna patogenów odkleszczowych. Jest to temat, który zainspirował mnie do badań w pracy inżynierskiej i został kontynuowany przeze mnie w badaniach do pracy magisterskiej. Jak krok po kroku wygląda taka analiza?

Moja badanie prowadzone pod opieką promotora, polegały na wykorzystaniu reakcji łańcuchowej polimerazy (PCR, ang. Polymerase Chain Reaction). Należało więc zbadać czy badany materiał genetyczny kleszcza zawiera materiał genetyczny patogenów. Reakcja ma na celu powielenie docelowego fragmentu materiału genetycznego (DNA lub RNA) przy wykorzystaniu tzw. starterów, czyli

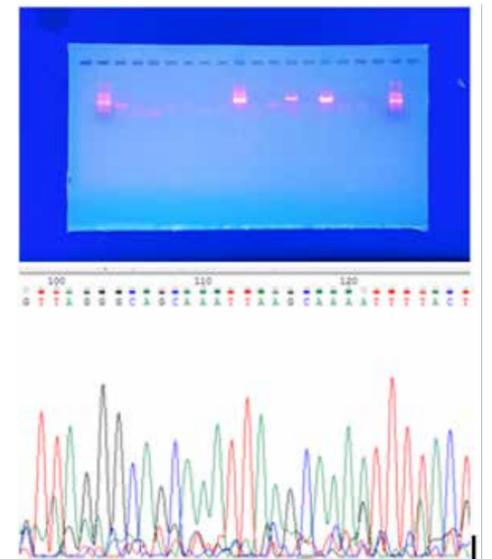

krótkich, specjalnie zaprojektowanych oligonukleotydów komplementarnych (pasujących) do poszukiwanego przez nas fragmentu DNA/RNA. Przeprowadzenie takiej reakcji wymaga izolacji z kleszcza materiału genetycznego, najczęściej przy użyciu komercyjnie dostępnych, gotowych zestawów zawierających szereg odczynników oraz procedurę według której należy postępować. Następnie „składa się reakcję”, czyli łączy ze sobą w specjalnych próbkach (stripach) poszczególne składniki: wyizolowany materiał genetyczny (DNA), startery, enzym (termostabilną polimerazę) nukleotydy z których powstanie nowa nić oraz wodę o najwyższej czystości, a także bufor, który zapewni odpowiednie środowisko reakcji. Gotowe próbki umieszcza się w specjalnym urządzeniu (termocykler).

Po zakończeniu reakcji należy zwizualizować powstałe produkty poprzez rozdział elektroforetyczny - związany z rozdziałem mieszaniny przy użyciu napięcia elektrycznego. Materiał genetyczny posiada ładunek elektryczny dzięki czemu może poruszać się pod wpływem niewielkiego napięcia prądu elektrycznego. Wyniki widzimy w postaci świecących prążków w lampie ultrafioletowej (UV).

Rys. 1 Zobrazowanie etapów detekcji mikroorganizmów. Od lewej: homogenizacja kleszcza w celu izolacji DNA; środek: przygotowanie reakcji PCR w termocyklerze; od prawej góra: wizualizacja żelu w lampie UV (świecące prążki to produkty reakcji); od prawej dół: chromatogram DNA po sekwencjonowaniu. Można zwiększać specyficzność reakcji PCR

poprzez zastosowanie różnych jej modyfikacji. Najbardziej wiarygodnym potwierdzeniem pozytywnego wyniku zobrazowanego na żelu jest sekwencjonowanie, czyli odczytanie po kolei (nukleotyd po nukleotydzie) sekwencji danego fragmentu DNA. W takiej procedurze możemy potwierdzić, czy badany kleszcz był nosicielem patogenów wywołujących choroby odkleszczowe.

inż. Aleksandra Wypart - Pawu, studentka kierunku Biotechnologia na Wydziale Infrastruktury i Środowiska Politechniki Częstochowskiej, członkini Studenckiego Koła Naukowego GeneInUse, W swojej pracy bada kleszcze i przenoszone przez nie choroby przy wykorzystaniu narzędzi technik molekularnych.

Zdrowie

Częstochowa dla medyków – nowy nabór na stypendia

Studenci VI roku kierunków medycznych oraz III i V roku kierunków pielęgniarstwa mogą składać wnioski o przyznanie stypendium w ramach programu „Częstochowa dla Medyków”. Nabór potrwa do końca września.

Program ma zachęcić przyszłych lekarzy i pielęgniarki, aby związali się z Częstochową na jak najdłużej i podjęli pracę w Miejskim Szpitalu Zespolonym, borykającym się w coraz większym stopniu – tak jak inne placówki służby zdrowia – z brakami kadry medycznej.

- „Częstochowa dla Medyków” to możliwość wsparcia studiujących młodych ludzi, a jednocześnie perspektywa lepszego dostępu do wykwalifikowanej kadry medycznej w miejskim szpitalu, gdzie trafiają później stypendystki i stypendyści – mówi prezydent miasta Krzysztof Matyjaszczyk.

O stypendium mogą ubiegać się studentki i studenci VI roku kierunku lekarskiego, którzy po zakończeniu kształcenia (nie później niż w ciągu 18

miesięcy) zobowiążą się pracować (przynajmniej przez 3 lata) w publicznym podmiocie leczniczym, dla którego Miasto Częstochowa jest organem założycielskim.

Jak informuje Wojciech Konieczny - dyrektor Miejskiego Szpitala Zespolonego w Częstochowie od ubiegłego roku o stypendium mogą starać się także studentki i studenci ostatniego roku kierunku pielęgniarstwa I i II stopnia. System stypendialny dotyczy jednak w przypadku pielęgniarstwa tylko uczelni z terenu Częstochowy. O stypendium mogą ubiegać się osoby, które po uzyskaniu prawa do wykonywania zawodu w ciągu maksimum 3 miesięcy zdecydują się na pracę w częstochowskim szpitalu miejskim przez okres co najmniej 3 lat.

Stypendium dla studentów i studentek pielęgniarstwa wynosi 1000 zł miesięcznie, a dla studentów i studentek kierunku lekarskiego 2000 zł i jest przyznawane na okres 9 miesięcy (czyli tyle, ile trwa rok akademicki). Mogą na nie liczyć ci, którzy

zaliczyli w terminie przedostatni rok studiów, mają wpis na kolejny rok akademicki i uzyskali stosowną średnią ocen – w przypadku kierunku lekarskiego to 3,5, a pielęgniarstwa 4,0.

Stypendystom nie wolno powtarzać roku, na który złożyli wniosek o stypendium. Nie mogą też korzystać z urlopów określonych w regulaminie studiów.

Wnioski wraz z kompletem dokumentów można złożyć osobiście lub przesłać pocztą do 30 września br. na adres: Urząd Miasta Częstochowy, ul. Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa, z dopiskiem „Częstochowa dla Medyków”.

Warto przypomnieć, że „Częstochowa dla Medyków” realizowana jako jedno z działań w programie „Teraz Lepsza Praca” otrzymała niedawno wyróżnienie w konkursie „Innowacyjny Samorząd” Polskiej Agencji Prasowej. Prasowej.

Na podstawie informacji z Wydziału Funduszy Europejskich i Rozwoju UM

Zdrowie

Sprzęt dla szpitala z programu „covidowego”

Miejski Szpital Zespolony otrzymał pierwszą partię sprzętu medycznego wartości blisko 1,5 mln zł w ramach projektu Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych. Docelowo ma dostać sprzętowe wsparcie wartości blisko 3,7 mln zł.

W II kwartale 2021 r. Miejski Szpital Zespolony w Częstochowie ubiegał się o przyznanie środków z projektu „Realizacja przez Rządową Agencję Rezerw Strategicznych działań w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 przez podmioty lecznicze z terenu Województwa Śląskiego”.

Jak informuje Wojciech Konieczny – dyrektor Miejskiego Szpitala Zespolonego w Częstochowie szpitalowi udało się w ramach tego programu uzyskać promesę wsparcia w wysokości blisko 3 mln 670 tys. zł.

Pierwsza dostawa sprzętu medycznego w ramach tego programu z magazynu Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych o łącznej wartości prawie 1 mln 474 tys. zł dotarła do Miejskiego Szpitala Zespolonego w końcu czerwca.

W tej pierwszej dostawie MSZ otrzymał między innymi:

- 4 aparaty USG,
- mobilny aparat RTG - przyłóżkowy,
- 20 aparatów EKG,
- automatyczne urządzenie do kompresji klatki piersiowej,
- 2 defibrylatory z wyposażeniem,
- inkubator do intensywnej terapii i resuscytacji noworodków,
- pompy infuzyjne strzykawkowe,
- pulsoksymetry i ssaki ścienna,
- drobniejszy sprzęt, tj: stetoskopy i aparaty do mierzenia ciśnienia, a także środki ochrony jednorazowego użytku: maski FFP3, ochraniające na obuwiu i rękawiczki.

Na podstawie informacji i z wykorzystaniem zdjęć z Miejskiego Szpitala Zespolonego

Kultura

Jak minął sezon w teatrze?

Sezon artystyczny w Teatrze im. Adama Mickiewicza dobiegł końca, stąd garść podsumowań i słowo o najbliższych planach.

Zespół zrealizował cztery premiery („Strefa Zero” w reż. André Hübnera-Ochodlo, „Kandyd, czyli optymizm” w reż. Rafała Szumskiego, „Makbet” w reż. André Hübnera-Ochodlo oraz najnowszy spektakl „Mały Książę. Opowieść” w reż. Agnieszki Baranowskiej).

Częstochowski teatr zaprezentował blisko 300 przedstawień, w tym ponad trzydzieści spektakli gościnnych i wyjazdowych. Odwiedziło go w tym sezonie ponad 41 tysięcy widzów.

W ramach działań edukacyjnych odbyły się rozmowy z młodzieżą po spektaklu „Stopklatka” oraz liczne spotkania z Adamem Machalicą. Nie zabrakło warsztatów - te czteromiesięczne dla dorosłych zwieńczył pokaz spektaklu „Małe stacyjki” na podstawie tekstów Kabaretu Starszych Panów, przygotowany przez uczestników warsztatów, w reżyserii Marka Ślosarskiego.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru tradycyjnie widzowie mogli liczyć na otwarte drzwi, nawet na te prowadzące za kuliszy na scenie. Ostatnim dużym wydarzeniem był lipcowy I Festiwal im. Piotra Machalicy.

- To był znakomity sezon, a kolejny będzie jeszcze lepszy i pełen nowych pomysłów. Dziękujemy, że z nami jesteście. Dbajcie o siebie, pamiętajcie o nas i do zobaczenia we wrześniu w Teatrze - komentuje Ewa Skowronek z działu pro-

mocyjno-literackiego Teatru im. A. Mickiewicza w Częstochowie.

Aktualnie w Teatrze trwają przygotowania do najnowszego spektaklu pt. „Grupa krwi” Anny Wakulik w reż. Agaty Biziuk. Premiera zaplanowana jest 10 września tego roku. Spektakl powstaje w ramach projektu „DRAMATOPISANIE” Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie. Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Grafika - Marcin Koziarkiewicz

Kultura

Za nami festiwal im. Piotra Machalicy

Na początku lipca trwały rozmaite wydarzenia poświęcone zmarłemu dwa lata temu dyrektorowi artystycznemu Teatru im. A. Mickiewicza. Na finałowym koncercie była pełna sala.

Trzy dni wspomnień o wybitnym aktorze, reżyserze, wykonawcy piosenek poetyckich zwińczył koncert pod tytułem „Moje chmury płyną nisko”. Duża sala teatralna gmachu przy ul. Kilińskiego szczelnie wypełniła się publicznością, a wśród wykonawców znaleźli się m.in. Magda Umer, Cezary Żak, Katarzyna Żak, Ewa Żmijewska, Artur Żmijewski, Janusz Strobel, André Hübner-Ochodlo, Olek Klepacz czy Muniek Staszczuk. Na scenie nie zabrakło też częstochowskich instrumentalistów, którzy kiedyś akom-

paniowali Piotrowi Machalicy podczas jego recitali – jak Michał Rorat czy Krzysztof Niedźwiecki.

Publiczność witali dyrektor częstochowskiej miejskiej sceny teatralnej Robert Dorosławski oraz Aleksandra Sosnowska-Machalica, prezeska organizującej cały Festiwal fundacji, której patronuje postać Piotra Machalicy. Ze strony władz samorządowych Częstochowy do wszystkich obecnych zwrócił się prezydent Krzysztof Matyjaszyk. Dziękował osobom i instytucjom zaangażowanym w przygotowanie Festiwalu. – *Te ostatnie trzy dni z Piotrem Machalicą są znakomitym świadectwem tego, jak wszechstronnym, twórczym i cenionym był artystą – mówił prezydent. – Ale są też dowodem na to, co z per-*

spektywy nas – częstochowianek i częstochowian – jest chyba najistotniejsze: jak głęboki i warty pielęgnowania ślad zostawił tutaj jego charyzma, praca aktorska, reżyserska i dyrektorska w naszym Teatrze.

Galowy koncert był ostatnim punktem festiwalowego programu, który od piątku objął m.in. spektakl „Serca na odwyku” – także w Teatrze im. Adama Mickiewicza, spotkanie z cyklu „Nieśmiertelni” w sali kina OKF „Iluzja” czy wystawę fotograficzną wokół kreacji aktorskich stworzonych przez lata przez Piotra Machalicę – w Miejskiej Galerii Sztuki.

Po pierwszej edycji Festiwalu w przestrzeni Częstochowy pozostanie też symboliczny ślad materialny, w postaci stojącej w III Alei ławeczki, na której można przysiąść obok rzeźby przedstawiającej aktora. Została odsłonięta na otwarciu Festiwalu przez poetę i pieśniarza Jana Wołkę, w to-

warzystwie m.in. Adama Machalicy i Hanny Śleszyńskiej.

Przedwcześnie zmarły w grudniu 2020 roku Piotr Machalica był związany z Częstochową przez – jak się niestety okazało – ostatnie kilkanaście lat swojego życia. Był dyrektorem artystycznym Teatru im. Adama Mickiewicza; można było go tu wielokrotnie oglądać także na scenie – w spektaklach, przedstawieniach muzycznych i recitalach z piosenką autorską i poetycką. Jego grób znajduje się na częstochowskim cmentarzu św. Rocha.

w galerii zdjęć obok i u góry: finałowy koncert galowy „Moje chmury płyną nisko” w Teatrze im. A. Mickiewicza w niedzielę, 3 lipca 2022 (fot. Łukasz Kolewiński)

Częstochowski Senior

Seniorki i seniorzy przywitali się z latem

Piknik na dobry początek lata odbył się w ogrodzie Częstochowskiego Centrum Aktywności Seniorów.

Piknik przy ul. Staszica przebiegał pod hasłem „Noc Świętojańska”. Gospodynią była znana ze swojej aktywności społecznej – w tym w sferze profilaktyki zdrowotnej – Elżbieta Markowska, stojąca na czele stowarzyszenia Częstochowskie Amazonki, prowadzącego Centrum jako zadanie zlecone przez miejski samorząd.

Na zaproszenie środowiska senioralnego bawiących się odwiedził także prezydent Częstochowy Krzysztof Matyjaszyk. – *Przy każdej okazji, kiedy spotykam się z naszymi seniorkami i seniorami, mogę być pewny świetnego, pozytywnego, ciepłego klimatu – tym razem jeszcze dodatkowo ogrzanego obecnymi temperaturami – mówi prezydent. – Taki*

klimat cechuje zresztą na co dzień to bardzo potrzebne miejsce, jakim jest Centrum Aktywności Seniorów.

W programie pikniku znalazły się m.in. zabawa taneczna, poczęstunek oraz konkurs na najpiękniejszy wianek – wszak to czas „świętojański”...

Zadaniem Częstochowskiego Centrum Aktywności Seniorów (CCAS) jest wszechstronna aktywizacja osób starszych. Placówka proponuje im rozmaite formy wspólnego spędzania czasu – i słowo „wspólnego” jest tu najważniejsze. Chodzi bowiem nade wszystko o integrację senierek i seniorów, zachęcanie do uczestniczenia w życiu miasta, dostarczanie powodów do regularnego wychodzenia z domu i interakcji z innymi ludźmi. Centrum organizuje zajęcia na miejscu, jak i poza nim. Są to imprezy okolicznościowe, ale przede wszystkim regularne zajęcia edukacyjne, spotkania kół zainteresowań etc. Przez lata CCAS proponowało chętnym m.in. warsztaty relaksacyjne, kursy komputerowe i językowe, zajęcia ruchowe, taneczne, malarskie, krawieckie, szachowe czy brydżowe, a także spacer, wspólne wyjścia i wycieczki. Centrum jest pionierską w skali miasta placówką kierującą swoje propozycje do osób starszych.

zdjęcia: piknik w CCAS 29 czerwca 2022 (fot. dzięki uprzejmości Wojciecha Sowuli)

Pomoc społeczna

Domy Pomocy Społecznej w Częstochowie

Dom Pomocy Społecznej to miejsce, gdzie świadczona jest całodobowa opieka nad osobami, które nie są w stanie funkcjonować samodzielnie. Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

KIEROWANIE DO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawą do wszczęcia postępowania o skierowanie do domu pomocy społecznej jest **złożenie wniosku z podpisem osoby kierowanej do DPS, bądź wniosku przedstawiciela ustawowego**, wraz z zaświadczeniami lekarskimi.

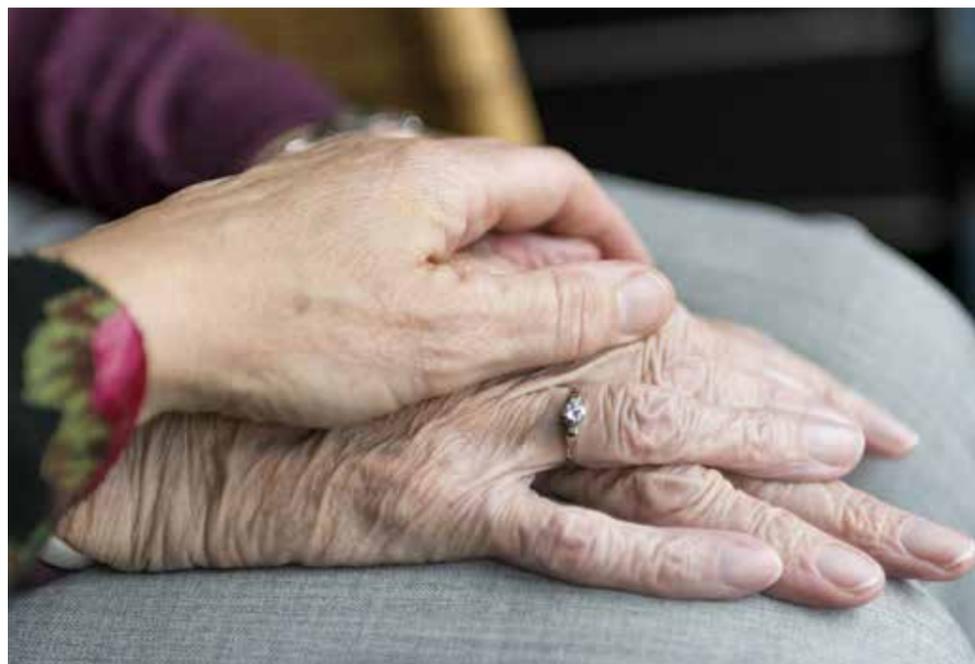
Kolejny etap to przeprowadzenie przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc. Od momentu wydania decyzji okres jej uprawomocnienia wynosi 14 dni. Po tym czasie, w przypadku braku miejsc w domu pomocy społecznej, osoba kierowana wpisana zostaje na listę oczekujących i będzie mogła być przyjęta na wolne miejsce zgodnie z kolejnością na liście.

Jeśli osoba kierowana do domu pomocy społecznej ma najbliższą rodzinę (tj. rodziców, dzieci oraz współmałżonka) u tych osób również są przeprowadzane wywiady środowiskowe w celu ustalenia ich sytuacji dochodowej, rodzinnej i majątkowej, a co za tym idzie kwoty partycypacji w kosztach utrzymania ich członka rodziny w domu pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny - do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania w danym DPS.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wprowadza trójstopniową partycypację w kosztach utrzymania.

- Jako pierwsza opłatę ponosi osoba kierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości 70% jej dochodu własnego.
- W drugiej kolejności, w myśl ustawy, zobowiązani do ponoszenia kosztów są członkowie najbliższej rodziny osoby kierowanej tj. małżonek, a następnie zstępni (m.in. dzieci) i wstępni (m.in. rodzice). Dzieje się tak wtedy, gdy odpłatność wnoszona przez osobę kierowaną do domu nie pokrywa w pełni kosztu utrzymania w DPS. Ustawa określa, że najbliżsi członkowie rodziny są zobowiązani do ponoszenia odpłatności w przypadku, gdy mają dochód wyższy niż 300% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej – obecnie kryterium z ustawy wynosi dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł., natomiast kryterium dla osoby w rodzinie to 600,00 zł.
- Dopiero w momencie, gdy dochód osoby kierowanej do domu pomocy społecznej oraz dochód członków najbliższej rodziny nie jest w stanie pokryć całości kosztu pobytu w DPS, brakującą część pokrywa Gmina. **A więc gmina jest dopiero trzecim w kolejności podmiotem partycypującym w kosztach pobytu osoby w domu pomocy społecznej.**

Szczegółowe informacje

Do domu pomocy społecznej kieruje się na podstawie:

1. **pisemnego wniosku** osoby ubiegającej się o skierowanie do domu pomocy społecznej lub jej przedstawiciela ustawowego (wniosek powinien być złożony do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania lub pobytu w dniu kierowania),
2. **rodzinnego wywiadu środowiskowego** przeprowadzonego przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej.

Do wniosku dołącza się:

- decyzję o przyznaniu osobie ubiegającej się zasiłku stałego oraz pisemną zgodę na ponoszenie opłaty za pobyt w domu, a także pisemną zgodę na potrącanie tej opłaty przez osobę ubiegającą się lub jej przedstawiciela ustawowego, a także zgodę na potrącanie opłaty przez ośrodek pomocy społecznej z zasiłku stałego,
- lub decyzję organu emerytalno-rentowego ustalającego wysokość emerytury lub renty oraz pisemną zgodę na ponoszenie opłaty i na jej potrącanie przez właściwy organ emerytalno-rentowy ze świadczenia emerytalnego lub rentowego,
- oświadczenie o wysokości dochodu osoby ubiegającej się, małżonka, zstępnych przed wstępnymi zobowiązanymi do ponoszenia opłaty, dochodu osoby małoletniej, w przypadku gdy opłatę będzie ponosić przedstawiciel ustawowy,

W Częstochowie funkcjonują 4 domy pomocy społecznej, które osiągnęły określony w ustawie standard i otrzymały decyzję Wojewody Śląskiego na prowadzenie placówki.

1. **Dom Pomocy Społecznej w Częstochowie, ul. Kontkiewicza 2** (dla osób przewlekle psychicznie chorych);
  - średni miesięczny koszt utrzymania w tym DPS w 2022 roku wynosi **4.769,00 zł miesięcznie.**
2. **Dom Pomocy Społecznej w Częstochowie, ul. św. Jadwigi 84/86** (dla mężczyzn dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie) prowadzony przez Zgromadzenie Braci Albertynów;
  - średni miesięczny koszt utrzymania w tym DPS w 2022 roku wynosi **4.990,62 zł miesięcznie.**
3. **Dom Pomocy Społecznej w Częstochowie, ul. Wieluńska 1** (dla osób w podeszłym wieku) prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo;
  - średni miesięczny koszt utrzymania w tym DPS w 2022 roku wynosi **4.022,00 zł miesięcznie.**
4. **Dom Pomocy Społecznej w Częstochowie, ul. Wesoła 14** (dla kobiet dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie) prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim;
  - średni miesięczny koszt utrzymania w tym DPS w 2022 roku wynosi **5.025,00 zł miesięcznie.**

Czas oczekiwania

W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę osób oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Podopieczni są przyjmowani zgodnie z kolejnością wydawanych decyzji.

Warto dodać, że na terenie naszego Miasta funkcjonuje także jeden Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych - Dom Pomocy Społecznej Domus Misericordiae. Dom ten jest placówką prowadzoną przez podmiot niepubliczny i wszelkie informacje są udzielane bezpośrednio przez przedstawicieli prowadzącego dom organu tj. Caritas Archidiecezji Częstochowskiej.

Felieton

Moim zdaniem

Jestem zwolennikiem wprowadzenia – w większym zakresie – elementów edukacji samorządowej do programów szkolnych. Oczywiście nie po to, żeby nabijać głowy dzieci i młodzieży wiedzą encyklopedyczną. Chodzi o to, żeby lepiej rozumieli otaczającą ich rzeczywistość.

Do takiego wniosku skłania mnie lektura niektórych postów i dyskusji „o mieście” w mediach społecznościowych, w których zdecydowany głos zabierają ludzie mający – delikatnie mówiąc – znikome pojęcie o samorządzie.

I nie chodzi tu tylko o sytuację, gdy ktoś politycznie „grilluje” jakiś temat w sposób daleki od obiektywizmu, a grono politycznych sympatyków entuzjastycznie go wspiera. Nierzadkie są też neutralne politycznie „interwencyjne” wpisy, kierowane np. pod adresem samorządu, a dotyczące problemów leżących poza kompetencjami miasta. To zresztą nie tylko kwestia braku orientacji w zakresie zadań samorządu lokalnego, ale także problem wynikający z mentalnego polskiego rozdarcia między wschodem a zachodem. Pewien odsetek ludzi zawsze będzie sądzić, że jak coś znajduje się i działa na terenie miasta, to odpowiada za to „władza”, w tym przypadku - samorządowa. Nie ma tu rozróżnienia między sferą publiczną, prywatną, gospodarczą, a także zakresem działania służb i instytucji państwowych czy samorządowych szczebla regionalnego. Miastu zdarza się obrywać więc nierzadko za to, że ktoś np. za długo czeka na paszport (który wydaje administracja rządowa), że jakaś własność prywatna popada w ruinę, a jakaś firma ma kłopoty. Miasto dostaje też za to, że musi często wdrażać zmiany wprowadzane centralnie, co wiąże się np. z dodatkowymi obowiązkami lub obciążeniami dla mieszkańców. Trudno tłumaczyć każdemu, kto stoi w kolejce w Urzędzie

Miasta, że ta kolejka jest wynikiem przerw w działaniu ministerialnej aplikacji, przeciążenia serwerów administracji rządowej czy braku stosownej ilości certyfikowanego sprzętu, dystrybuowanego centralnie. Nie wszyscy są też w mieście w stanie zrozumieć, że na wiele istotnych w mieście zadań nie ma środków, bo trzeba z miejskich pieniędzy dołożyć więcej m.in. do oświaty czy komunikacji, rachunków za energię, gaz czy zadań zleconych.

Nie ma też szerokiej świadomości, że katalog samorządowych dochodów, a co za tym idzie możliwość ich zwiększania, jest mocno ograniczony, a wyjście poza te ramy byłoby złamaniem prawa. To dlatego priorytetem w samorządach stają się projekty, na które uda się zdobyć środki zewnętrzne, zwłaszcza unijne, bo wtedy z kasy miejskiej dołożymy znacznie mniej. Tyle, że realizacja nawet tych dofi-

nansowanych projektów, biorąc pod uwagę skomplikowane procedury przetargowe, mało stabilną sytuację na rynku dostaw i usług czy niełatwą współpracę z firmami wykonawczymi, jest także coraz trudniejsza. Ciężko też porównywać inwestycje publiczne z prywatnymi, a ludzie często takich porównań dokonują, nie zdając sobie sprawy jak rygorów zamówień oraz finansów publicznych wpływają na szybkość przygotowania, prowadzenia i finalizowania inwestycji.

Oczywiście, ludzie mają prawo nie znać wszystkich administracyjnych zawiłości, ale powinni mieć ogólną świadomość ograniczeń, zarówno tych kompetencyjnych, jak i finansowych, którym podlegają samorządy. Tym bardziej, że te problemy, w dobie kryzysów - epidemicznego i wojennego, w okresie osłabienia wielu instytucji demokratycznych w Polsce, a także galopującej ostatnio inflacji –

raczej narastają.

Ludzie oczywiście powinni – nawet w trudnych czasach – domagać się dobrego poziomu usług publicznych w mieście. Potencjalna krytyka powinna być jednak racjonalna, a nie emocjonalna, oparta na wiedzy, że adresat naszych uwag, roszczeń i postulatów jest rzeczywiście za to odpowiedzialny i że ma stosowne narzędzia, aby dany problem rozwiązać.

Może to za dużo, bo w czasach oficjalnej propagandy, według której rząd robi wszystko „by Polska rosła w siłę, a ludziom żyło się dostatniej”, trudniej liczyć na rzetelną analizę, głębszą refleksję czy próbę zrozumienia lokalnej rzeczywistości i jej krajowego kontekstu. Nie tracę jednak nadziei, bo nadal wierzę w ideę społeczeństwa obywatelskiego.

Włodzimierz Tutaj

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o.
w Częstochowie
ul. POW 24
tel. centrala: (34) 368-24-61
FAX: (34) 365 12 90
sekretariat@zgm-tbs.czyst.pl
www.zgm-tbs.czyst.pl

ODDZIAŁY EKSPLOATACJI:

ul. Orlik-Rückemanna 35/37 ----- (34) 361 89 25
ul. Wały Dwernickiego 101/105 ----- (34) 361 16 86
Al. Niepodległości 27 ----- (34) 363 12 70
ul. Nowowiejskiego 26 ----- (34) 368 26 90
ul. Tuwima 6 ----- (34) 368 25 28
ul. Łukasińskiego 26 ----- (34) 323 20 33